

**VINTILĂ HORIA,
UN GÂNDITOR
PENTRU MILENIUL TREI**

Volum coordonat de
Georgeta Orian și Pompiliu Crăciunescu

**LUCRĂRILE COLOCVIILOR
ȘTIINȚIFICE INTERNAȚIONALE**

Centenar Vintilă Horia (1915-1992)
Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
4 decembrie 2015

Centenario Vintila Horia (1915-1992)
Universitatea din Alcalá de Henares
17 decembrie 2015

CUPRINS

Notă preliminară	5
------------------------	---

I. Alba Iulia, 4 decembrie 2015

Iuliana BOTEZAN Rodrigo SÁNCHEZ JIMÉNEZ

Vizibilitatea operei lui Vintilă Horia	11
--	----

Mircea BRAGA

Texte „sub șapte peceți” sau Lectura anagorică.....	22
---	----

Luca CERULLO

“Dondequiera que vayan mis ojos” <i>Un sepulcro en el cielo</i> , l'ultimo romanzo di Vintilă Horia.....	35
---	----

Ion SIMUȚ

Dumnezeul exilului	50
--------------------------	----

Iulian BOLDEA

Identitatea ca labirint interior	57
--	----

Sonia ELVIREANU

Vintilă Horia – exilul ca destin (<i>Un mormânt în cer</i>)	65
---	----

Zdzisław HRYHOROWICZ

Ovidiu sau/și neutralizarea traumei	87
---	----

Felicia COLDA

Blestemul tatălui între resemnare și destin. Paternitate și filiație în romanul <i>Cavalerul resemnării</i> de Vintilă Horia	98
---	----

Gheorghe GLODEANU

Vintilă Horia și provocările romanului istoric.....	112
---	-----

Maria HOLHOȘ Andra Gabriela HOLHOȘ

Simboluri creștine și demonice în romanul <i>Acolo și stelele ard...</i> , de Vintilă Horia	119
--	-----

Mihaela ALBU Dan ANGHELESCU

Eseistica lui Vintilă Horia –
un model de transdisciplinaritate 134

Joaquín Mª AGUIRRE

Vintila Horia, universitario..... 156

Sanda-Valeria MORARU

Vintilă Horia – colaborador del periódico español
“ABC” (Madrid) (1960-1970) 163

Ofelia UȚĂ BURCEA

Vintilă Horia, el gran humanista,
en la vida cultural madrileña..... 177

Liliana FLORIA (DANCIU)

Proiecte culturale românești în preocupările lui Vintilă Horia.... 196

Mihaela TĂNASĂ (JURJE)

Vintilă Horia Reperle unui crez artistic 208

Constantin CUBLEȘAN

Vintilă Horia în dosarele Securității.....219

Pompiliu CRĂCIUNESCU

Vie et envie ou de la *résignation révoltée*..... 232

II. Alcalá de Henares, 17 decembrie 2015

Sergio MELÓN RODILLA

El Archivo personal de Vintila Horia en la Biblioteca
Nacional de España..... 253

Aquilino DUQUE

Vintila Horia: su “emboscamiento” y su hispanidad..... 263

Alberto BUELA

Un Pensador no-conformista: Vintila Horia (1915-1992) 278

Carmelo LÓPEZ-ARIAS

Vintila Horia, la unidad del saber y las vías del conocimiento ... 283

Antonio ENRIQUE

Relectura de *Dios ha nacido en el exilio*, 47 años después 288

Javier HELGUETA MANSO

Variaciones sobre el exilio en el Ovidio de Vintila Horia..... 301

Claudia DRĂGĂNOIU

Moară cu caftan pe fond de gospodărie moldavă
Natură moartă – heterotopii..... 326

Viorica PATEA

Vintila Horia: El escándalo de un premio 347

Manuela ALEXE

Espace littéraire et pictural chez Vintilă Horia
dans le Cycle du Greco 383

Georgeta ORIAN

La patria ideal de Vintila Horia o Sobre cómo uno puede
llevar su espacio consigo..... 407

Hugo Francisco BAUZÁ

Vintila Horia y el tema del destierro – A propósito de
Dieu est né en exil – 424

Carlos RUIZ MIGUEL

La contribución de Vintila Horia a la filosofía de los
derechos humanos..... 438

Francisco José LÓPEZ SÁEZ

El itinerario espiritual de Vintila Horia: de la nostalgia en
el exilio a la fe que crea comunión 456

Pedro FERNÁNDEZ BARBADILLO

El “escritor total” 464

Respect pentru oameni și cărți

Basarab NICOLESCU

Coroană de aur cu Vintilă Horia..... 470

Sanda POPESCU DUMA

Vintila Horia – perfil humano. El pensador y el escritor..... 483

Soledad PORRAS CASTRO

Vintila Horia desde el recuerdo..... 502

Despre autori 508

IRISIANA BOTEZAN
RODRIGO SÁNCHEZ JIMÉNEZ

VIZIBILITATEA OPERII LI VINTILĂ FLORIA

Trasee de Dilectivă, Acustologie

I. ALBA IULIA, 4 DECEMBRIE 2015

Cartea este o ediție a operei de Vintilă Floria și reprezintă o contribuție la cunoașterea și promovarea operei sale. Vintilă Floria este un compozitor român care a trăit în perioada interbelică și a fost unul dintre cei mai importanți compozitori ai muzicii românești. Opera sa este caracterizată prin simfonism și lirism, fiind influențată de muzica europeană și de tradiția muzicală românească. Această ediție este o lucrare de referință pentru cercetătorii și iubitorii muzicii românești. Cartea este disponibilă în format electronic și poate fi accesată online.

Proiect realizat de IRISIANA BOTEZAN, Vintilă Floria: Trasee de Dilectivă, Acustologie. Editura Libris.RO, Alba Iulia, 4 Decembrie 2015. Distribuție: Libris.RO, Alba Iulia. ISBN: 978-973-1-XXXX-XXXX-1. Copyright © 2015. Toate drepturile rezervate.

IULIANA BOTEZAN RODRIGO SÁNCHEZ JIMÉNEZ

VIZIBILITATEA OPEREI LUI VINTILĂ HORIA

Introducere. Obiective. Metodologie

Vintilă Horia reprezintă o generație de elite intelectuale care și-au desfășurat activitatea literară în afara spațiului țării de origine și, în multe din creațiile sale, în alte limbi decât limba română.

Complexitatea existenței lui Vintilă Horia și experiența exilului își pun amprenta asupra operei, atât din punctul de vedere al conținutului, cât și al editării, distribuției și vizibilității acesteia, marea problemă pe care o întâlnim în acest sens fiind necunoașterea ei în totalitate. În volumul *Vintilă Horia in memoriam* editat de Universitatea Complutense din Madrid în 1992 sub atenta coordonare a tânărului profesor Joaquín Aguirre Romero, acesta afirma „Toată opera sa [a lui Vintilă Horia], în oricare din variantele sale, nu a fost altceva decât o încercare de a găsi răspunsuri la o realitate istorică nesatisfăcătoare. Cine vede în el un intelectual partizan, un romancier sectar, nu a înțeles profunda sa singurătate, anxietatea unui om deplasat din timp și spațiu”¹.

---

¹ Joaquín AGUIRRE ROMERO, *Vintila Horia: Epifania de lo humano*, en: *Vintila Horia in memoriam*, edición en homenaje al profesor Vintila Horia, Madrid, Departamento de Filología Española III, Facultad de Ciencias de la Información, Universidad Complutense, 1992.

Această lucrare² are drept nucleu central analiza vizibilității operei lui Vintilă Horia în lume, cu o abordare cantitativă și cu o viziune din punctul de vedere al științelor informării și ale documentării, predominantă față de punctul de vedere bibliografic, acest ultim aspect fiind deja surprins în mod exemplar, între altele, în cartea *Vintilă Horia – un scriitor contra timpului său*³ de autoarea sa, Georgeta Orian. Dorim să evidențiem faptul că este vorba de o mostră a operei aflate în biblioteci din întreaga lume și cu posibilitatea de recuperare în Internet, nu este vorba de o viziune exhaustivă asupra operei complete pentru că sunt, de exemplu, o serie de articole publicate în colecții de reviste (și în ziare) din anii '60, '70 în Spania sau în Franța, dar care nu apar (încă) reflectate, în cataloagele bibliotecilor.

Pentru a obține datele din studiu, s-a recurs la metoda cantitativă, s-a extras informația din sursele documentare și, ulterior, a fost ordonată cu ajutorul unor tabele în Excell și analizată.

Din punctul de vedere al vizibilității operei unui autor, dispunem de câteva canale consacrate în acest sens, între care cataloagele de biblioteci (naționale) sunt foarte relevante din două motive:

- sunt o reflectare a tot ce s-a editat într-o țară pentru că beneficiază de legea depozitului legal (cu ani diferiți de începere, în funcție de legislația națională în vigoare);
- prezintă într-un mod structurat diferitele manifestări ale unui autor editate într-un circuit oficial (cu posibilitatea de a recupera și vizualiza informația, căutând în funcție de diferiți parametri, cum ar fi vedeta de autor persoană fizică, sau traducător, prefactor, critic sau lucrări despre autorul respectiv etc.).

Sursele de informare analizate au fost:

---

² Această lucrare a fost prezentată (prin videoconferință) pe 4 decembrie 2015 în cadrul Centenarului Vintilă Horia organizat la Universitatea din Alba Iulia de doamna profesor Georgeta Orian.

³ Georgeta ORIAN, *Vintilă Horia: un scriitor contra timpului său*, Cluj-Napoca, Limes, 2008.

Respect pentru oameni și cărți

- ♦ VIAF, cu sediul web <http://viaf.org/> – fișierul virtual internațional de vedete nume de persoane realizat de OCLC și câteva biblioteci naționale;
- ♦ World Cat, cu sediul web <https://www.worldcat.org/>, reprezentând cel mai mare catalog colectiv de biblioteci on-line realizat de OCLC⁴ cu contribuția a sute de biblioteci din întreaga lume;
- ♦ Cataloage de Biblioteci Naționale:
- ♦ Biblioteca Națională a României (BNR) – <http://alephnew.bib-nat.ro:8991/F>;
- ♦ Biblioteca Națională a Spaniei (BNE) – <http://catalogo.bne.es/>;
- ♦ Biblioteca Națională a Franței (BNF) – <http://catalogue.bnf.fr/>

Analiza rezultatelor recuperării de informație legată de opera lui Vintilă Horia

Trebuie avut în vedere că aceste rezultate se referă în mod exclusiv la ceea ce se poate găsi în bibliotecile din lume, rămânând încă să se ducă la bun sfârșit o cercetare legată de opera sa jurnalistică, de exemplu, articolele din ziarul spaniol *ABC* cu care colabora în mod constant, colaborările sale cu revistele *Semana*, *Critica* și cu ziarul *El Alcázar* din Spania, sau alte publicații periodice din Franța și Italia. De exemplu, articolele publicate în *Cuadernos hispano-americanos* apar în VIAF pentru că BNE a făcut catalogarea fiecărui articol în parte și se pot regăsi, astfel, în catalog; în cazul altor reviste sau ziare, acest lucru nu s-a întâmplat și va fi nevoie de un studiu individual pe colecție și pe text, însoțite de un efort de catalogare și indexare corespunzătoare pentru o corectă recuperare ulterioară în cataloage și în Internet.

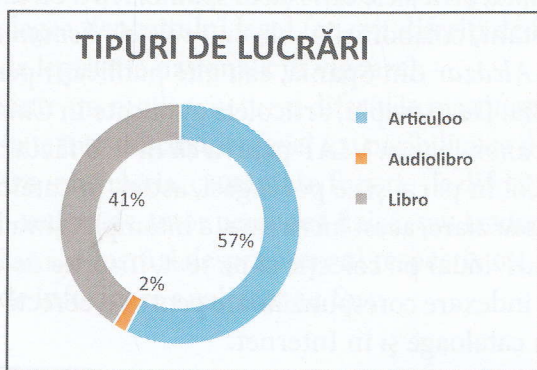
---

⁴ OCLC este o organizație cooperativă nelucrative care reunește biblioteci din toată lumea.

Știm, datorită Google Scholar și prin intermediul bazei de date bibliografice spaniole Dialnet⁵, că o parte importantă a operei lui Vintilă Horia cu caracter academic și jurnalistic, din păcate, nu are o singură sursă și nici nu e sistematizată ca să putem face un studiu mai profund.

Analizând sursele menționate, dorim să evidențiem că au fost identificate 247 lucrări în 685 publicații în 8 limbi – aflate în 2454 exemplare din diferitele sale lucrări în biblioteci (cuprinse în Worldcat), avându-l pe Vintilă Horia drept autor – persoană fizică. Aceeași lucrare în limbi diferite e considerată ca o lucrare de sine stătătoare. Ca o curiozitate a recuperării documentelor, amintim faptul că în VIAF apare ca vedetă de autor persoană fizică și varianta Vintilă Caftangioglu, iar în BNE, există intrarea Vintilă Oria, justificată cumva de aspectul fonetic al numelui în limba spaniolă (având în vedere h-ul aspirat).

În realitate, Worldcat aglutinează aproape 140 de opere unice, incluzând un număr important de articole și monografii. Monografiile au fost reeditate și traduse în diferite ocazii, ceea ce face să fie 685 „manifestări” diferite.

Figura 1. Statistica publicațiilor în funcție de tipul lucrării

⁵ Dialnet, cu sediu web <https://dialnet.unirioja.es/>, este o bază de date bibliografice spaniolă, elaborată de Fundația Dialnet cu sediul la Logroño.

Respect pentru oameni și cărți

Tip de lucrare	Număr de lucrări
Articol	80
Carte audio	3
Carte	57
Total	140

Sursă: Worldcat

Conform acestui studiu, 57% din opera lui Vintilă Horia cunoscută la ora actuală este formată din articole, cărți (monografii) și cărți audio.

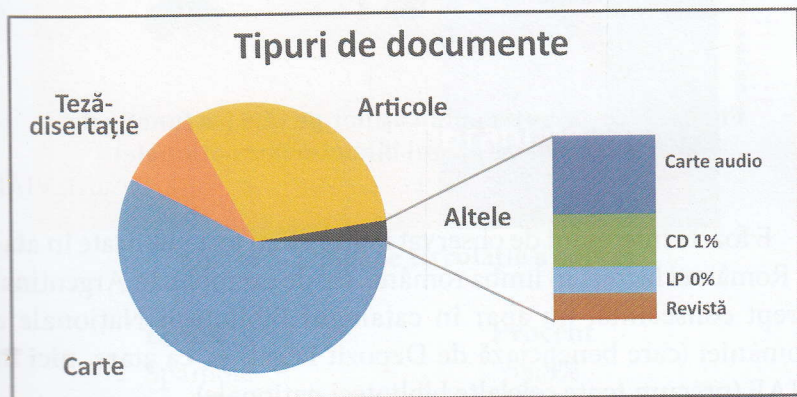

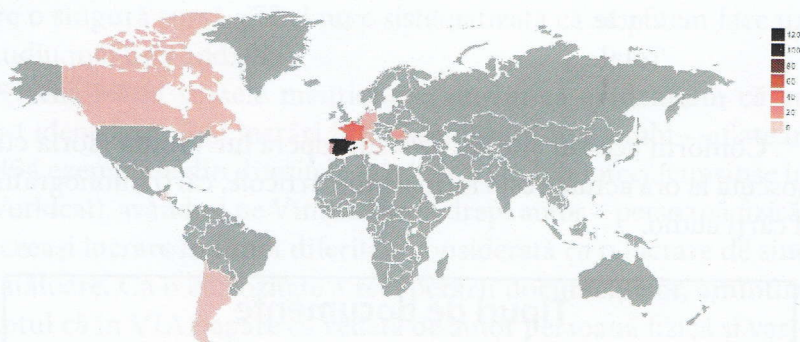
Figura 2. Tipologia documentară a operei editate

Țări și limbi în care s-a editat opera lui Vintilă Horia

În urma analizei statistice, se poate aprecia un lucru foarte interesant: Spania este pe locul întâi cu numărul cel mai mare de titluri editate (109), urmată de Franța (38), România (12), Portugalia (7), Germania (6), El Salvador (4), Canada (3), Monaco (3), Taiwan (3), Argentina (2) – cu siguranță, în Argentina sunt mult mai multe publicații, dar nu sunt vizibile încă în cataloage și nici în Internet, în general – în Italia (2), în Chile, Guatemala și Statele Unite ale

Respect pentru oameni și cărți

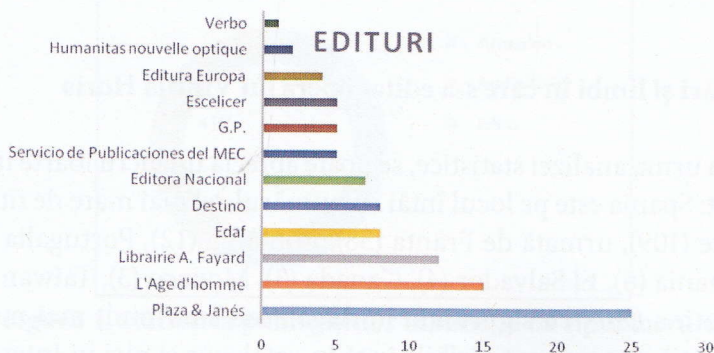
Americii (1) – de exemplu, în SUA s-a recuperat un capitol de Vintilă Horia apărut într-un volum omagial dedicat lui Mircea Eliade.

Figura 3. Distribuția publicațiilor pe țări (în funcție de apariția lor în catalogul bibliotecilor naționale)

Sursă: VIAF

E foarte interesant de observat faptul că au fost publicate în afara României lucrări în limba română, ca, de exemplu, în Argentina. Drept consecință, nu apar în catalogul Bibliotecii Naționale a României (care beneficiază de Depozit Legal) și, ca atare, nici în VIAF (precum toate celelalte biblioteci naționale).

Figura 4. Distribuția operei în funcție de edituri

Sursă: VIAF

Respect pentru oameni și cărți

În cazul editurilor, constatăm că „Plaza y Janes” a publicat cel mai mare număr de lucrări dintre cele editate (sunt autorii *Cuadernos Hispano-Americanos*), apoi editurile franceze „L'Âge d'Homme” și „Librairie Fayard”, urmate de „Edaf” și „Destino” la același nivel.

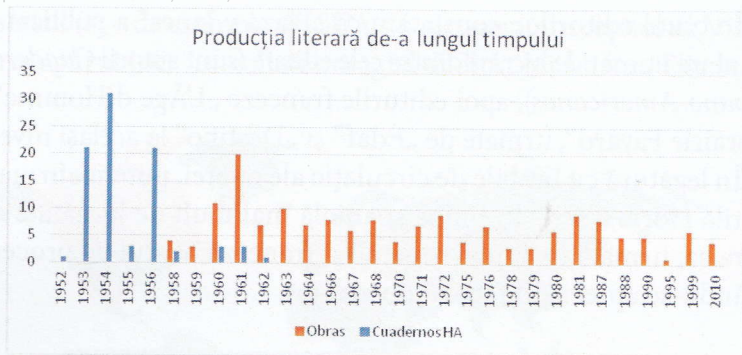
În legătură cu limbile de circulație ale operei, putem afirma că Vintilă Horia a scris în limba spaniolă mai mult de jumătate din opera sa, urmată de limba română și franceză, restul de procente putându-se aprecia în tabelul de mai jos.

Figura 5. Limbi de circulație a operei

Limba	Procent
Spaniolă	58,8%
Română	14,0%
Franceză	10,5%
Italiană	7,0%
Portugheză	2,2%
Catalană	1,8%
Esperanto	1,3%
Germană	2,6%
Engleză	0,9%
Suomi	0,4%
Sârbă	0,4%

Sursă: Worldcat

Figura 6. Producția literară de-a lungul timpului

Sursa: Viaf, Worldcat

Din figura 6 se poate aprecia în mod clar producția de articole din revista *Cuadernos Hispano Americanos* (*Caiete hispano-americe*) între 1952 și 1962, anii cu cea mai mare producție în acest sens fiind '54, '56 și '61, recuperarea acestora fiind posibilă în urma marelui efort de catalogare a articolelor din revista menționată, efort dus la bun sfârșit de BNE.

Figura 7. „Norul” de termeni (word cloud) frecvenți în titlurile operelor lui Vintilă Horia recuperate în Worldcat

În cazul cuvintelor celor mai frecvente din titlurile operelor lui Vintilă Horia, am putut constata (utilizând un program de data mining) în limba română preponderența termenului „Roman” și în

Respect pentru oameni și cărți

spaniolă a aceluiași termen, „Novela”. Apoi cuvântul „Exil” e unul din cele mai frecvente, atât în română, cât și în spaniolă (a se vedea figura 7).

Concluzii și recomandări

Acestea sunt datele la ora actuală legate de vizibilitatea operei lui Vintilă Horia, având în vedere informația extrasă din bibliotecile cu catalog on-line și din baze de date bibliografice, dar rămâne încă de acoperit partea care nu e vizibilă în Internet și care nu a fost nici analizată încă suficient de profund – ne referim la opera jurnalistică.

În general, credem că trebuie făcut un efort de a traduce opera sa în primul rând în limba română (după cum s-a putut constata, vizibilitatea operei lui Vintilă Horia în România e foarte redusă), dar și în engleză și în alte limbi de circulație internațională, cum sunt chineza sau franceza.

Opera lui Vintilă Horia încă nu se cunoaște în totalitate și merită o atenție deosebită pentru importanța și implicațiile pe care le are la nivel european, mondial, și, mai ales, național, în ciuda faptului (sau tocmai pentru) că a fost elaborată în exil, într-un moment istoric care și-a pus amprenta asupra acesteia, asupra relațiilor interumane, asupra formei de a gândi și a acționa a persoanelor, asupra relațiilor între state etc.

Pentru opera care a fost catalogată, clasificată și digitalizată, e mai mare vizibilitatea în Internet pentru că se regăsește în cataloagele bibliotecilor naționale (și nu numai) din lume. Probabil că, dacă ar exista o fundație sau o catedră care să îi poarte numele și care să ajute la studierea și difuzarea operei în lume, dar mai ales în România, ar fi mai ușor ca profunda operă a lui Vintilă Horia să fie mai cunoscută și mai apreciată. Trebuie făcut un efort de aglutinare, cercetare și de difuzare a operei pentru a i se conferi importanța pe care o are. Credem că acest efort trebuie făcut dinspre cercetare, dinspre universitate, ca un impuls de a motiva și voința politică în acest sens.